

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 164.

V Ljubljani, v četrtek 20. julija 1893.

Letnik XXI.

Katoliška stranka na Ogerskem.

Za jedenkrat smo imeli priliko naglašati, da je to najbolj žalostno, da na Ogerskem v zbornici poslancev ni nobene stranke, ki bi se mogla imenovati katoliško. Od tod tudi prihaja, da so duhovniki, kar jih je v zbornici, pri raznih strankah, dobimo jih v skrajni opoziciji, v vladni in narodni stranki.

Radi bi se najbrž oklenili kake odločne katoliške stranke, ali take stranke sedaj ni. Sami so pa bili dosedaj premalo odločni, da bi tako stranko si osnovali.

Grof Apponyi in njegova stranka se večkrat kaže naklonjeno katoliški veri. Toda ne trpi dolgo, pa zopet pokaže svojo liberalno barvo. Pred vsem je narodni stranki samo za mažarstvo in pa za lastno prospevanje, ali pa za lasten obstanek. Večkrat smo že imeli priliko, se prepričati, da vse njegovo nasprotovanje vladi prihaja le od tod, ker bi on rad zasedel stol ministerskega predsednika. Mnogo je že govoril ta mož in razkrival, ali bolje rečeno prikrival svoje nazore, ali še danes ne poznamo njegovega točnega programa, še danes ne vemo, kake politike bi se držal, ko bi bil skoraj tako srečen, da bi prišel na državno krmilo.

Pri taci razmerah ni čuda, da je cvel liberalizem na Ogerskem in prišel tako daleč, da se upa že z obveznim civilnim zakonom na dnevni red. Liberalizem je znal zasejati mej narod skrajno versko mlačnost. Da je pa ložje dosegal svoje namene, je pa vse svoje delovanje pokrival s plaščem mažarskega šovinizma. Vse liberalne preosnove so so se vršile le v pospeševanje mažarske mogočnosti in slave. Tudi sedanje protiverske predloge se v veliki meri opravičujejo z mažarskimi interesi.

Napadi na katoliško cerkev so pa nekoliko vzbudili katoliško prebivalstvo iz dosedanje zaspasnosti. Člani gospodske zbornice spregovorili so moško

besedo proti vladi, sedaj se pa oglašajo že tudi narod. Hitro seveda ne gre; kar se je v desetletjih zagrešilo, se tudi v trenutju popraviti ne bode dalo. Veselo je pa že, da se katoliki vsaj nekoliko gibljejo. Bil je že prvi katoliški shod na Ogerskem, ki je gotovo nekoliko oživel katoliško zavest.

Sedaj se pa delajo priprave za osnovo katoliške stranke po vzgladu centroma v nemškem državnem zboru. Stvar je vzel v roko budimpeštanski katoliški klub in grof Karol Batthyany v „Magyar Allamu“ v mnogih člankih zagovarja in priporoča osnovo take stranke.

Budimpeštanski katoliški klub pozove somišljenike po deželi, da snujejo katoliška društva in klube in pri tem postopajo v popolnem sporazumljenju z župniki. Da se pa to olajša, bode budimpeštanski klub izdelal primerna pravila za taka društva. Ta društva bodo podlaga za prihodnje katoliško delovanje, podlaga organizaciji katoliške stranke.

Delo, katerega so se lotili ogerski katoličani, nikakor ni lahko. Boriti se jim bode z mnogimi nasprotniki. Prostožidarji in liberalci sploh bodo gotovo z vsemi močmi delali proti katoliški organizaciji. To nasprotje bode tem huje in tem nevarnejše, ker imajo prostožidarji in njih zavezniki jako veliko besedo v mnogih občinskih in komitatskih zastopih. Nasprotovali bodo kalvinci in židje, kateri imajo sedaj velik vpliv na Ogerskem. Kalvinci imajo v nekaterih višjih krogih, židje pa lahko pritiskajo v gospodarskem oziru. Poleg tega se pa bode nova stranka imela boriti z mažarskim šovinizmom, kateri stavi mažarstvo nad vse, nad vero in pravico.

Potreba osnove nove stranke je jako nujna. Ko zbornica poslancev reši vladne proticerkvene predloge, jih bode gospodska zbornica gotovo zavrnila. Vladi potem ne bode drugega kazalo, kakor vprašati narod, to je razpustiti državni zbor in razpisati nove volitve. Od teh volitev bode potem od-

visno, obveljajo li vladne proticerkvene nakane ali ne. Res ima gospodska zbornica pravico, tudi drugič zavreči predloge, ali mi vendar nimamo upanja, da bi se to res zgodilo. Že sedaj se slišijo celó od konservativnih članov gospodske zbornice glasovi, da bodo prijenjali vladi, ako bode zmagala pri volitvah. Tudi je v strogo ustavnih državah že običaj, če tudi zakonito ni določeno, da v taci slučajih zbornica odjenja drugi pot. Po mnenju mnogih politikov ima višja zbornica pred vsem ta namen, da ovira, da se kaj ne sklene, kar se ne strinja z mnenjem volilcev. Kadar pride kaj takega v višjo zbornico, o čemer sodi, da se narod ne strinja, je odkloni in vlada mora z novimi volitvami vprašati volilce za mnenje.

Iz povedanega je razvidno, da je potrebno, da katoliška stranka že dobro organizovana stopi v volilni boj pri prvih državnozbornih volitvah.

Osnova nove stranke pa ni velikega pomena le v verskem, temveč tudi v narodnem oziru. Stranka, ki bode osnovana na katoliških načelih, nikakor ne bode mogla odobravati preganjanja in zatiranja nemažarskih narodnostij. To se ne vjema z nauki katoliške cerkve. Prisiljena pa bode tudi po razmerah v narodnem oziru poprijeti se pravičnejše politike.

Mažarski živelj je že preveč spodjeden po židih in kalvincih ter uspojen z liberalnimi idejami v najslabšem pomenu besede, da bi se nanj mogla opirati velika katoliška akcija. Treba bode, da nova stranka zjedini okrog sebe katoliške življe vseh narodnostij, kar je pa le mogoče, če bode vsem narodom pravična. Le z vzajemnim postopanjem vseh katoličanov bode moč, streti glavo pogubnemu liberalizmu.

Mi torej želimo možem, ki so se postavili na čelo katoliškemu gibanju, najboljšega vspeha, ker z osnovo katoliške stranke začne se boljša doba v verskem in narodnem oziru na Ogerskem.

LISTEK.

Dubrovnik — jugoslovanske Atene.

Spisal Janko Gričar.

(Konec.)

V drugo vrsto dram sodijo one, v katerih Palmotić dramatizuje epizode iz latinskih in italijanskih klasikov. Te so: Natjecanje Ajača i Ulisa za oružje Ahilovo, Došašće Eneja otcu Anhizu, Lavinija, Helena ugrabljena, Armida in Alčina. V vsaki teh dram si je odbral pesnik po kako moralno tezo, da ji resnico dokaže v dejanji drame.

Tretjo vrsto Palmotićevih dram tvorijo one, v katerih pesnik dramatizuje samostalne grške pripovedke. Tu sem sodita drami Ahil in Ipsipila. Po svoji krasoti se odlikuje posebno prva drama. Pesnik pripoveduje, kako sta Ulis in Dijomed izpoznala Ahila, kateri je živel na otoku Skiru mej hčerami kralja Nikomeda, in kako so ga ti prevarili in odveli pod Trojo.

Posle je jelo dramatiško delovanje pojemat; od Palmotića pa do l. 1806., torej do propasti dubrovniške republike, se nam je ohranilo vrlo malo dram, vsega kakih devetnajst, a še te so iz večine imitacije.

Iz te dobe so nam znani le trije dramatik. Ti so Šiško Gundulić (sin Ivanov), kateri je napisal

dramo Sunčanica, Ivan Šiško Gundulić (vnuk Ivanov), kateri je prevel Tassovega Aminto in Otona, pa Anton Gledjević, kateri je napisal štiri drame in sicer: Rozislava, Olimpija osvečena, Danica umirena in Hermiona.

* * *

Vse to književno delovanje se je negovalo iz večine pod krilom prosvetljenih in rodoljubnih bogatašev; namenjeno je bilo le bolj izobraženim slojem, zato se ni razvijalo na narodnih elementih, nego izključivo po vzorih grških, latinskih in italijanskih, kateri so — kakor smo rekli — tudi vzbudili to delovanje. S temi plodovi sicer ni imel koristi celokupni narod, no vsekako je bil krog delovanja dubrovniške književnosti širši, nego li oni stare dobe.

Oglejmo si pri ti priliki istodobno delovanje v ostalih hrvatskih pokrajinah.

Mej tem ko se je v Dalmaciji tako marno pisalo in delalo na književnem polju, se drugod ni nikdo brigal ni za jezik ni za knjigo. Stoprav izumitev tiskarstva (1436), a pozneje reformacija izzvala je nekoliko več duševnega življenja in književnega delovanja. Rodoljubnemu glagolskemu svečenstvu gre slava, da se je prvo poslužilo tiskarstva v prid svojemu narodu. Niti 50 let ni minolo izza prvega začetka te znamenite izumitve, izide že l.

1483. prva tiskana hrvatska knjiga — glagolski misal.

* * *

To, da je bila Dalmacija pod gospodstvom italijanskim, ni bilo povoljno razvitku domače književnosti. Benečani je sicer niso uprav neposredno ovirali, ali vendar v toliko, da niso privoščili narodu nikakršne višje izobraženosti v narodnem jeziku, in da so obračali v svoj prid vse materialne pripomočke, tako da ni preostajalo narodu nič, kar bi mogel obračati na razvitek svojega duševnega napredka.

Ta okolnost z jedne strani, a z druge strani vdomačenje jezuitov v prvi polovici XVIII. veka, ki so na kvar hrvaščini razširjali in pospeševali prosveto in omiko italijansko, k vsemu temu še strahanski potres l. 1667. v Dubrovniku, kateri je razoril večji del tega slavnega mesta in zadal materialnemu blagostanju njegovemu usodepolen udarec, vse to je pripomoglo, da je hiralo književno delovanje ne le v Dubrovniku, nego tudi v ostali Dalmaciji. Naposled je prenehalo do cela s propastjo tisočletne slavne dubrovniške republike in z njenim priklapljenjem državi avstrijski l. 1814.

No, ako je književnost hrvatska te dobe tudi nazadovala gledé na svojo notranjo ceno in vrednost in gledé na število svojih sotrudnikov, vendar se ne

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. julija.

Mladočeška društva. Mladočeški list „Višegrad“ je objavil jako karakterističen članek o mladočeških društvih. Ta list pravi, da vsako tako društvo povabi jeden- ali dvakrat kakega poslanca ali kakega drugega govornika iz Prage, da na obnem ali ljudskem shodu razklada že stare stvari, kako se zati- rajo Čehi, da se z njimi grje ravna, kakor so Turki z Bolgari. kakor se je nedavno na takem shodu izre- kel dr. Herold. Potem se pa vsprejme resolucija. Če se pa hoče stvar narediti posebno zanimivo, se pa še malo bolj zabavlja, da je zbor razpuščen. O tem se pa pošlje dolgo poročilo v časopise, kateri potem zaradi takih praznih stvari važnejše stvari odlašajo ali pa prav na kratko omenjajo. Od čeških političnih društev komaj peto kaj stori, druga le opravljajo formalitete in podpirajo prazno široko- ustenje. Pazni čitatelji so že opazili, da le kakih dvanajst političnih društev pogostejše prireja shode. Površnjemu čitatelju se to zdi cela vojska, ali če natančneje ogleda, pa vidi, da se vedno ponavljajo ista imena, druga društva pa spé.

Namestnik in dunajski župan. Nasprotje mej namestnikom in dunajskim županom je precéj hudo, to se vidi že iz tega, kako piše ofici- jozna „Montags-Revue“. Ta list pravi, da je du- najski mestni zbor sédaj pod nadzorstvom vlade, ker k vsaki seji pride vladni zastopnik. Ta neredba je naperjena proti predsedništvu, ker je predse- dništvo dalo one odgovore na interpelacije, nad ka- terimi je toliko izpodtikanja. Ker Prix navadno pri- jenja, če vidi, da stvar resna postaja, se pač na- pake ne bodo več ponavljale. V interesu občine bi pa bilo vendar želeli, da se kmalu izprazne vrhovno vodstvo občine, kajti vedno jasneje je, da bi bilo dobro, da se spremeni. — List je torej dal liberal- nemu županu naravnost razumeti, da naj odstopi. — Župan dunajski sevéda noče razumeti tega mig- ljeja, in liberalni listi pa celó pravijo, da je dobro, če pride zastopnik vlade k sajam, da boče vselej lahko takoj pojasnil nazore vlade. Župan se celó veseli, da se vlada tako zanima za koristi dunajske občine. — Kakor se kaže, liberalci vidijo, da bi z upiranjem le sebi škodovali, in se zatorej lepo udajo.

Ogerska ministerska posvetovanja, ki so se začela v soboto, so se nadaljevala vsak dan do véčeraj. Ministri so se posvetovali o civilnem za- konu, o osnovi upravnega sodišča, o državnem pro- računu za leto 1894 in o prepovedi gledé izvažanja sena.

Ogerska nezavisna stranka. V nedeljo je nezavisna stranka imela zborovanje, na katerem se je izvolil odbor treh članov, ki se ima pogajati s Eötvösovo stranko, da bi se zopet zjedini. Zje- dinjenje želi Košut, in ker ga obe stranki spoštu- jeta, začneta se pogajati o zjedinenju, da mu ustre- žeta. Kakega vspeha od teh pogajanj pa ni pričá- kovati.

dá zanikati, da ne bi bila v drugem pogledu na- predovala, napredovala namreč glede na obseg svo- jega delokroga. Ta obseg se je širil vedno dalje na sever in na zapad, a odtod na iztok, celó v Slavo- nijo, katera se je v ti dobi otrsela turškega jarma.

To padanje z jedne strani je bilo hkratu tudi prirejevanje tal za novo dobo, v kateri se je knji- ževnost hrvatska povspela do onega vrhuncu, da je mogla postati kulturna pospešiteljica celokupnega naroda.

Poslednji zastopniki hrvatske književnosti v Dubrovniku so Ferić, Sorokočević († 1826) in še ne- kateri drugi.

V ti neveseli dobi se pojavi Dalmatinec An- drija Kačić (1690—1760), kateri je v tem pro- padanju pesništva zasijal kakor svitla zvezda sredi temne noči.

Kačić je bil prvi, čegar spisi so postali svojina celokupnega naroda, naj se je že zval ta hrvatski ali srbski.

Cim bolj je propadala književnost v Dubrovniku samem, tem več delavcev se je pojavljalo v drugih pokrajinah in tako se je širil delokrog.

Zbok tega moremo s polnim pravom nazvati padanje dubrovnške književnosti hkratu tudi pre- hodno razdobje v novo dobo hrvatske literature in smatrati Andrijo Kačića predhodnikom te nove dobe.

Zatožba srbskih ministrov. Debata o za- tožbi srbskih ministrov je precej burna. Skoro vsi govorniki so za zatožbo, kar je čisto naravno, ker so skoro vsi poslanci radikalci. Garašanin je bil po- skušil nekoliko opravičiti ministre, ker so delali le po nalogu regentstva, ki je prav za prav odgovorno za vse. S tem je pa Garašanin dal le povod, da so radikalni govorniki začeli njega napadati. Pe- trovič je Garašanina pozval, da naj predlaga, da se regenta tožita, če res misli, da sta odgovorna. Po njegovih mislih so pa krivi tisti, ki se dajo rabiti za orodje regentom ali pa kralju v tacihi slučajih. Garašanin le zaradi tega izvrača odgovornost na krono, ker bi tudi rad krivdo za vojsko z Bolgarijo zvrnil na bivšega kralja Milana. Srbi so tedaj napak storili, da niso tožili naprednjaškega ministerstva. Ko bi bili to storili, bi marsikakih zmešnjav pozneje ne bilo. Pozneje je pa še več drugih govornikov hudo prijemalo naprednjaškega vodjo, ki se je najbrž kesal, da se je v vso stvar vmešal.

Socijalisti v Bolgariji. Velika napčnost je, da se bodo Bolgari le prehitro navzeli napak za- padno-evropske kulture. Tako se v Bolgariji jako množi materijalistično in naturalistično slovstvo. Hiti se s prevajanjem tacihi francoskih del. Pri tacihi razmerah se ne čudimo, da je tudi socijalni demo- kratizem našel pot v Bolgarijo. Te dni je bolgarska socijalistična stranka imela shod v Trnovem in je sklenila, udeležiti se prihodnjih volitev in odposlati svojega zastopnika k socijalističnemu shodu v Curih. Shoda v Trnovem se je udeležilo 60 odposlancev iz raznih mest. S kmetov ni bilo nobenega, ker pri sedanji socijalni organizaciji v Bolgariji na kmetih niso prava tla za socijalne demokrate.

Vojaška predloga. Največ zaslug, da so Poljaki glasovali za vojaško predlogo, ima Koscielski, ki se je silno trudil, da je pridobil svoje tovariše za vladno predlogo. Zaradi tega mu je cesar po- delil kronin red druge vrste in se proti njemu iz- rekel, da nikdar ne boče pozabil patrijotičnega po- stopanja Poljakov. Da bi le ne ostalo pri sami ob- ljubi.

Socijalne stvari.

Zakaj se vpijanajo ljudje?

Napisal L. N. Tolstoj.

IV.

Navadno se govori: „Ali mar tako mala, ne- znatna promena, kakor je lahno vpijanjenje, katero prouzoča zmerno uživanje vina in tobaka, zamore imeti tako važne nasledke?“ Razume se, da, kadar se človek nakuri opija, „hašiša“, ali kadar se tako nakrivi vina, da se spódtika in izgublja pamet, da nasledki takega omamljenja morajo biti važni; toda to, da, če se človek nabaja le pod slabim vplivom alkohola ali tobaka, ne more imeti manj važnih nasledkov. Ljudém se sicer dozdeva, da malo otem- nenje zavesti ne more prouzočiti važnega vpliva.

Saj glavna delavnost človeka, gibljajoča vés njegov život, ne obstoji le v gibanju rók, nóg, člo- veških pleč, marveč v zavesti. Da bi človek nekaj dovršil z rokami ali nogami, mora se najpoprej zgoditi gotova premena v njegovi zavesti. In ta premena vodi vse poznejše njegovo ravnanje. Toda te premene so vedno le male, da jih skoro ni moči opaziti.

Brülov je popravil svojemu dijaku risarijo. Di- jak, pogledavši na spremenjeno sliko, je dejal: „Saj ste se jo komaj dotaknili, in že je, kakor bi bila popolnoma druga.“ Brülov pa mu odgovori: „Umet- nost se začinja po pravem še le tam, kjer se za- čenja k o m a j - k o m a j.“

Ta obsodba je čudo resnična, in to ne le, kar se tiče umetnosti, marveč tudi vsega življenja. Lahko se reče, da pravo življenje se začne še le tam, kjer se začne k o m a j - k o m a j, tam, kjer se godé dozdevno se nam j e d v a - j e d v a vidljive, brezkraino male premene.

Pravo človeško življenje ni tam, kjer se godé velike vnanje premene, kjer se obešajo, borijo, ubi- jajo ljudje, marveč le tam, kjer se godé komaj- komaj vidljive, primerjalne premene.

Pravo življenje Razkolnikovo se ni odločilo ta- krat, ko se je lotil starkine sestre, marveč takrat, ko še ni ubil nobene starke, ko še ni prišel v tujo hišo z namenóm ubijati, ko še ni imel v rokah se- kire, niti naramnice pod plaščem, na katero si jo je obesil; marveč takrat se je odločilo Razkolnikovo življenje, ko še ni mislil na starko, marveč ko je domá ležeč na naslanjaču ugibal, ne o starki, tem-

več o tem, ali se sme odstraniti na zemlji človek, nepotreben in škodljiv; ali ko je premišljeval, ali naj živi v Petrogradu, ali ne, ali se mu spodobi jemati novce od matere, ali ne, in še dokaj drugih vprašanj, ki se niso dotikala starke.

In glej, takrat v tej oblasti, katera v ničemur ni odvisna od živalskega ravnanja, rešilo se je vpra- šanje, ali ubije, ali ne ubije starke?

Ta vprašanja se niso rešila takrat, ko je že ubil jedno starko in stal s sekuro pred drugo, mar- več takrat, ko še ni izvršil zločina, ko je zgolj še premišljeval, ko je delovala samo njegova zavest in so se v tej zavesti godile komaj-komaj opazljive promene.

In evo, takrat je jasna misel še posebno važna za pravično rešenje nastajajočih vprašanj, in glej, takrat jeden vrč piva, jedna cigareta lahko skazi rešitev vprašanja, lahko oddalji to rešitev, zagluši glas vesti ter pomaga rešiti vprašanje po podlem, zverinskem nagonu, kakor se je to zgodilo pri Raz- kolnikovu.

Komaj-komaj opazljive premene imajo največje, grozne nasledke. Od tega, kar se zgodi, ko se je človek odločil in začel delati, lahko se spremeni mnogo materijalnega, lahko pridejo v nič pohištva, bogastvo, ljudje, toda ničesar večjega se ne more zgoditi, kakor to, kar se je izleglo v zavesti člove- kovi. Meje tega, kar se more zgoditi, so določene z zavestjo.

Toda od teh komaj-komaj opazljivih premen, katere se godé v oblasti zavesti, lahko nastanejo taki nasledki, katerih pomena si ni moči predstaviti, katere nimajo nikakoršne meje.

Saj človek je duševno in živalsko bistvo. Člo- veka je moči dvigniti, vplivaje na njegovo duševno bitje. — tako, kakor je tudi uro mogoče poganjati pri kazalcu in pri glavnem kolesu. In kakor je bolje za uro, poganjati jo pri notranjem mehanizmu, tako je tudi pri človeku — pri samem sebi in dru- gem — bolje, voditi ga po glasu vesti. In kakor je pri uri pred vsem treba imeti pozor na to, kje je bolje poganjati jo, namreč pri mehanizmu, tako je tudi v človeku treba pred vsem ohraniti čisto in jasno vest, katera bolje, nego vse drugo, dviga človeka.

No, tu pride potreba, omamljati se. Ljudje ne čutijo potrebe, skrbeti, da bi jim vest prav delo- vala, marveč le, da bi se jim zdelo, da je prav to, kar oni delajo, in zaradi tega vedoma uživajo take reči, katere ovirajo pravično delovanje zavesti.

(Konec slédi.)

Slovstvo.

Izvestje e. kr. državne nižje gimnazije v Ljub- ljani o šolskem letu 1892/3. Na svetlo dal e. kr. ravnatelj Fran Wiesthaler.

Izvestje, spisano v slovenskem jeziku, prinaša na prvem mestu drugi del prof. A. Stritofa za- nimivo in temeljito pisanega sestavka: O metodi- škem pouku nemščine v I. in II. razredu slovensko- utrakvističnih gimnazij, in sicer: praktiški vzgledi nemškega pouka.

Iz šolskega sporočila povzamemo, da je podu- čevalo na gimnaziji 13 učiteljev. Konec šolskega leta je bilo učencev 357; po domovini so bili ve- činoma vsi s Kranjskega, po narodnosti vsi Slo- venci, po veri vsi katoličani. Glede napredka je bilo koncem šolskega leta odlikovanih 44, s prvim re- dom 236, z drugim 31, s tretjim 6, ponavljalna skušnja je dovoljena 39 učencem. — Šolnine se je vplačalo 3690 gld., ustanov so prejeli učenci v znesku 3085 gld. 69 kr. — Podporna zaloga je imela dohodkov 614 gld. 26 kr., izdala pa je za učne knjige, za obleko in za podporo v gotovini 597 gld. 92 kr., ostalo je torej 16 gld. 34 kr. Po- ročilo omenja, da so poleg dež. odbora, Kranjske hranilnice, profesorjev in premožnejših učencev, blagodušno podpirali ubožne učence, podajajoč jim hrano vsak dan ali vsaj posamične dneve v tednu, samostani prečast. oo. frančiškanov, mm. uršulink in usmiljenih sester, prečastito Marijanišče, knezo- škot. semenišče in Alojzijevišče, slavno ravnateljstvo ljudske in dijaške obednice in mnogi zasebniki. Med zadnjimi si je pridobil posebnih zaslug za zavod prečast. g. kanonik monsignore L. J e r a n, čegar požrtvovalno človekoljubje je preskrbelo znatnemu številu učencev brezplačno hrano v omenjeni obednici.

Cerkvena glasba.

Človeški duh se javi po umstvenem delovanju v raznih vednostnih in umetnostnih strokah. On ne

more nikdar mirovati, marveč teži po vednem spopolnjenju. Ako se drži zdravih načel in ima za podlago večno resnične zakone lepega in dobrega, tedaj je mogoč najlepši napredek, bliža se v spoznanju in hotenju večnemu idealu, ki je Bog. Človeško delovanje je tem uspešniši, čim bolj človek deluje po zistemu in se otrese malenkostnega duha. Tudi Slovenci smo spravili na dan lepo vrsto del vednostne in umetnostne stroke; vendar se kaj rado kaže v našem delovanju, da smo majhen narodič in da nam še manjka tistega velikega duha, ki se povspne čez domače obzorje. Naša dela služijo večinoma le začasnemu interesu, sedanjim potrebam; s drugimi besedami: zistema manjka. Tudi v glasbenem oziru ni bilo boljše. Cecilijansko društvo je sicer uvedlo zistem, a ne poprimemo se ga radi. V tem se javi malenkostni duh. Bodimo konkretni! „Cerkveni Glasbenik“ je prinašal v svojih prilogah marsikako dobro zrno, a celo delo je tako razkosano in raztreseno, da ga ni moč spoznati. Skrajni čas je bil, da se je nastopila druga zistematična pot. To je storil „Glasbenik“ lanskega leta, ko je jel prinašati gradualia za celo cerkveno leto. A kar smo slutili, to se je zgodilo. Orgljevci so jeli javkati, čemu to? Treba nam je dobrih slovenskih pesni, kaj čemo s temi gradualii? V tem se je pojavil pravi slovenski malenkostni duh, ki ni mogel vstrpeti konsekventnega, celotnega delovanja, marveč si želel drobnarij, ki se pozgubé, pozabijo, založé. Pesmic izdajajo, hvala Bogu, naši skladatelji po več zvezkov na leto; da bi jih cerkveni predstojniki le kupovali in orgljevci izvrševali. Celotno delo obelodaniti pa razume v sedanjih razmerah le društvo. To se je zgodilo.

Gosp. stolni kapelnik A. Foerster je imel zbirko gradualijev za vse večje praznike cerkvenega leta in podpisani ga je v neki seji cecilijanskega društva krepko nagovarjal, naj je izda po „Glasbeniku“. Danes imam zbirko dokončano pred seboj; ona obsega 76 strani. Gradualia so zložena za 4glasni mešan zbor, lahko se pa tudi pojó enoglasno z orgljami. Vrednost jim zviksuje to, da so vporabljeni na premozih krajih koralni motivi, popolnoma v smislu določil sv. stolice, ki razglašá glasbeno delo za tembolj pripravno za cerkev, čim bolj se naslanja na koral. Posebnost gradualov pa poviksujejo falsi bordoni, to je recitovanje v četeroglasnem akordu, vsled katerega se v kratkem času spoje celi graduale ali traktus, ne da bi se oviral celebrant v nadaljevanju liturgičnih aktov. Dasi so spevi, naslanjaje se na koral, zares duhá cerkvenega, vendar je Foersterjeva muza ohranila svojo originalnost in vedla koralne motive spajati z modernimi pridobitvami harmonije. To povem v tolažbo tistim, ki si morda mislijo: No cecilijanski dolgčas je, drugzega nič. Ne takó; gradualia so polna življenja, vsak stavek iznenadi iz novega. Posebne vrednosti so gradualia tudi radi tega, ker na mnogih mestih pridnega orgljevca vpeljujejo v polifonno glasbo; ne da bi polifonijo gnali do skrajnosti, do gole teorije, marveč da bi duha polagoma dvigali do višjih umetnostnih oblik. In ko človek enkrat okusi to hrano, ne diši mu več sama homofonija.

Sedaj imamo celotno zbirko. Nismo več v zadregi, kaj naj bi zbrali za graduale prihodnjega dne; Foersterjev gradualnik v roke, pa smo domá. Gosp. Foerster je preskrbel poseben natis, op. 54 kr., in ga prodaja iztis po 1 gld. 50 kr. Po mojem mnenju morala bi ta gradualnik imeti vsaka cerkev, v kateri se obhaja liturgična služba božja; s tem se izpodmaknejo orgljevcem vsi izgovori, češ: nimam, ne morem; in tako znamo enkrat doseči liturgični ideal, ki sem ga pred tremi leti popisal v „Glasbeniku“, ki je v tem, da se kor v vsem zлага z misalom. P. Hugolin.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. julija.

(Zrelostni izpiti na ljubljanski gimnaziji) so se vršili od 8. do 19. t. m. Z odliko jih je uspelo 6; za dva meseca jih je bilo odloženih 12; za celo leto trije.

(Dolenjske železnice.) Ker so drogovi za napeljavo telegrafa ob železnični progi Ljubljana-Kočevje in baje tudi v Novomestu, že do cela postavljeni, napeljuje se zdaj ob njih žica. Ravnateljstvo državnih železnic bo dalo tudi napeljati v nekatera poslopja in železnične prostore vodovod, seveda proti odškodnini, katero bode mestna občina določila.

— S časom napravil se bode postranski železni tir od žel. proge pri velikem železnem mostu (čez Gruberjev kanal), do mestne klavnice in sicer za prevažanje živine, a poprej morajo dotična pogajanja rešiti se. — V ponedeljek, 24. t. m., gre inšpekcijski vlak iz Ljubljane v Kočevje, da se pregleda cela 70 kilometrov dolga proga in dotične železniške naprave. Vožnje se udeležé železniški inšpektor z Dunaja, več inženjrov in nekaj drugih merodajnih oseb; vlak pa dá na razpolago beljaško prometno vodstvo. — Kolodvor pod „Zelenim hribom“ že nosi postajni napis na obeh končnih pročeljih, in sicer v obeh jezikih; poslopje samo pa se snaži, vreja in opravlja z vsem potrebnim materijalom. Državni in južni kolodvor pa se širita, nekaj novega prizidava, staro prenovlja in prostor razširja, da promet ne bode oviran, ko se dolenjske železnice otvoré.

(Odlikovanje.) Načelnik cestnega odbora, gosp. Josip Keršič v Trbojah, je dobil od presvetlega cesarja zlati križec s krono.

(Iz Konjic) dne 19. t. m.: Danes obhaja v Konjicah v krasni domovini našega milega vladike dr. Mihajla Napotnika, v gostoljubnem dvorcu vč. g. nadžupnika Voha 11 duhovnikov, posvečenih leta 1868 svojo 25letnico. Med navzočimi so kanonik dr. Križanič, slavnostni govornik, stolni župnik Jakob Bohinec in mnogo drugih. Pred večer so napravili slavljenecem podoknico in umetalni ogenj.

(God sv. Vincencija) se je večeraj obhajal v Ljubljani prav slovesno. Zjutraj ob 1/2 6. uri je imel mil. gosp. prošt dr. Anton Jarc pontifikalno sveto mašo v krasno ozaljšani cerkvi presv. Sreca Jezusovega. Zvečer je bila ravno tam slovesna pridiga, katero je imel o. J. Sajovic iz tovarštva Jezusovega, in slovesne litanije. Cerkev je bila zjutraj in zvečer polna vernikov, priporočujočih se ljubeznivemu svetniku, kateremu na čast je bil ravno za praznik njegov dodelan prelep stranski oltar v gotičnem slogu na epistelski strani. Izrezljal ga je iz trdega lesa prav umetno doma v Ljubljani brat Lazarist Mihael Kostanjšek. Zraven kipa sv. Vincencija sta ob strani blaženi Janez Perboyre in sv. Terezija; spodaj pa na zlatem polju podobi sv. Frančiška Salezijana in blažene Jovane Frančiške Chantel. Podobi je slikal gosp. Simon Ogrin z Vrhnike. — Kogar vodi pot memo cerkve Sreca Jezusovega, ne zamudi ogledati si umetnega dela, kakor tudi ne na nasprotni (evangeljski strani) oltarja sladkega Sreca Marijinega. Ob strani sta ji sv. Jožef in sv. Alojzij; spodaj pa sliki sv. Joahima in svete Ane. — Tudi v Marijanišču se je god slovesno obhajal. Ob 6. uri zjutraj je bila peta sveta maša, pri kateri je pristopilo več delavnih udov Vincencijeve družbe in od nje podpiranih revežev k sv. obhajilu. Za to se je darovala še ena tiha sv. maša. Ob 6. uri zvečer pa je bil veliki zbor Vincencijeve družbe. Bog vzbudi družbi mnogo delavnih udov in dobrotnikov, kajti revežev se čez dalje več oglašá!

(Slovesno blagoslovljenje in otvorenje graščinskega vodovoda na Kolovcu pri Mengšu) vrstilo se je v soboto dne 15. t. m. Graščina je last gospoda Feliksa Stareta, blagoslavljal je vodovod brat graščakov, preč. gospod župnik Alojzij Stare, projektiral in osobno vodil pa je napeljavo vodovoda zemljedeljski inženjér gospod A. Čadež iz Ljubljane. Delo izvršeno je povsem povoljno v zadovoljstvo gospoda graščaka. Izpeljana je voda iz globoke dnaže, katera vodi v betonski obokan reservoir odtod po kovinskih ceveh dva do tri metre pod zemljo proti gradu. Dotok vode je tolik, da zadošča za domačo graščinsko porabo, za hleve, vrte, bližnje nasade in za vodomet. Voda je zdrava, kristalno čista, priteče je 470 hektolitrov na dan in ima + 9 1/2 ° Reaumura. Slavnost je fotografično posnela poznata umeteljnica gspđe. J. Kobilčeva iz Ljubljane ter bode posnetek priobčil ilustrovani časnik „Leipziger Illustr. Ztg.“

(Iz Slatine), 18. julija: Tukajšno kopaljšče v tej sezoni ni kaj posebno obiskano. Zapisnik topličarjev z dné 3. t. m. ima še-le 751 oseb, in zadnji z dné 11. skupaj 1140. A temu ni se posebno čuditi. Vreme je splošno jako neugodno, skoro vedno deževno; v 14 dneh ni jih bilo ni 6 brez dežja; sedaj dežuje od četrtega dan na dan; večeraj bil je silen naliv z gromom in treskom; najbolj neprilicno je pa za topličarje, ako ni moči iti na sprehod v tej res prekrasni okolici. A ne samo neugodno vreme je vzrok, da je od leta do leta manj topličarjev, marveč osobito ogromna večina Mažarov in

čifutov baš letos. Slišati ni skoro drugzega kakor blaženo (?) mažarščino in videti krivonošee. Zadnje dni došlo je nekoliko več Slovanov, osobito Srbov. Najodličnejša sta prevz. biskup Strossmayer in Emil David pl. Rhonfeld, cesarski namestnik dalmatinski. Iz Kranjske bili smo 3 Slovenci, a sedaj sem jedin. Tudi štajerskih Slovencev ni videti; a se tudi ni čuditi, vsaj pač ni prijetno bivati mej potomci izvoljenega naroda in pripomniti moram — žal — tudi mej „braco Srbi“; prepričal sem se do dobrega, kako ti južni naši bratje prezirajo kakor Hrvata tako i Slovence. Zalostna nam majka! — Tukajšni kopaljščni zdravnik dr. Hoisel moral je seveda iti tudi na Parteitag v Celje; drugi dan se je prav ponašal in zaničljivo govoril o slovenskem jeziku; a neki vlastelin — narodnjak iz sosedne Hrvatske — ga je pošteno okresal, da mu je povsem „sapo zaprlo“. A ta „urgerman“ je tukajšni rojak. — Konečno še omenim, da-si tako pozno, da so tudi tukajšni Slovenci dostojno praznovali god slovaških apostolov; v predvečer razlegal se je mogočno grom topičev v pozno noč in videti je bilo več lepih kresov. Koliko iznenadenja za Mažare in Nemce. a kako veselje in kakov ponos za nas trojico — Slovence!

(Imenovana) sta gg. Edvard Ušaj in Ivan Leban, poštna asistenta v Gorici, za poštna oficijala.

(Premeščen) je g. Josip Savli, c. kr. kancelist v Kanalu, kot c. kr. kancelist k okrožnemu sodišču v Gorici.

(Zagrebsko vseučilišče.) Za bodoče šolsko leto so izbrani nedavno od dotičnih profesorskih zborov in od kr. deželne vlade potrjeni na zagrebškem vseučilišču za rektorja g. dr. Vinko Dvořak, za dekana bogoslovne fakultete gosp. dr. Anton Maurovič, za dekana pravoslovne fakultete gosp. dr. Franjo Vrbanič, a za dekana modroslovne fakultete g. dr. Tomislav Maretič.

(S Podjunske doline na Koroškem) dne 18. jul. t. l.: Pozno sicer pridem, vendar ne morem, da ne bi omenjal, kako slovesno smo tudi v Podjunski dolini praznovali god sv. Cirila in Metoda z molitvami, s kresovi, s pokanjem topičev itd. — Poleg te vesele sporočiti Vam moram tudi žalostnih novic. Ne omenjam, kako pri nas na Koroškem tlačijo Slovence, kako nam odtujejo mladino po ljudskih šolah, omenim samo, da je dne 5. julija prihrla v našo dolino huda nevihta s točo, katera je skoro tri četrt ure padala debela kakor kurja jajca in je hudo poškodovala vzlasti polja v Svabeški fari, v Dobu in v Komeni. Žal, da ni uničila le poljskih pridelkov, tudi strehe iz desk in opeke so zelo poškodovane. Enaka nezgoda je zadela sosednje Šmiklavžane, katere to tem huje boli, ker so jim lansko leto uničili podzemeljski podjedi vso setev in travnike. Prav bi bilo, da bi podpore potrebni poškodovani našli mnogo usmiljenih src in radodarnih rôk.

(S Ptujca.) V nedeljo dne 9. t. m. je bil lep božji dan. Pri Sv. Marjeti niže Ptujca ne pomnijo že dolgo takega. Ptujca podružnica sv. Cirila in Metoda je imela v lepo okrašenih prostorih gostoljubne Mikl nove hiše shod s času primernim vsperedom. Taki shodi na kmetih, kakeršne je naša podružnica po vzgledu naprednejših svojih sester začela prirejati pri nas tu okoli Ptujca, niso luksuz, nego živa potreba, da se probuja, podučuje ljudstvo, ki še trdo spi in sladko sanja ob edino izveličavni nemščini. Podružnični načelnik, č. g. Stazinski pozdravi navzoče, ki so tako mnogobrojno od blizu in daleč prišli na shod. Posebej simpatično pozdravlja kmetsko ljudstvo, katero on ljubi tako, kakor mati ljubi nadložno, od vseh prezirano, zaničevano dete svoje. Besede iz sreca govornjene, šle so do sreca. — Nato pripoveduje gosp. nadučitelj Kaukler v daljšem, temeljitem govoru o turških navalih sploh in slika posebej zmaga Slovencev in Hrvatov pri Sisku. Beseda je govorniku čista, pravilna, zlog jasen, poljuden, glas prijeten in krepak. Zato ga je vse verno poslušalo; pa radi bi ga še večkrat slišali. Če se je, ko smo slišali, kaj so naši predniki od divjega Turka prestali, tu in tam sočutja posolzilo oko, znal nam je deklamator „Ravbarja“ izvabiti blagodejen smeh. Ali kakor da bi se g. učitelj P. z našimi čustvi igral. Koga ni globoko ganila pesen: „Turki na Slévi.“ Krasna posen! ali treba jo prednašati znati, kakor to g. P., ki ima zares lepe deklamatorične vrline. — Mej govori in deklamacijami razveseljeval nam je srce domače pesmi mili glas. Ko je predsednik še ljudstvu z vneseno in

navduševalno, le premalo poljudno besedo razložil družbe sv. Cirila in Metoda pomen in namen in končno poklical vse — „v boj za deco našo“, oglašilo se jih je precej, položivši na mizo svoj dar. Nabralo se je blizu 60 gld. Ljudstvo pa si je nabralo nekaj zrnice zlate resnice. Zvesto naj jih ohrani in skrbno goji v svojem sreju, da mu obrodé stoterni sad! V to pomozi Bog in brata sv. Ciril in Metod! Če še omenim, da so se zunaj v hladni senci pod lipo domačo z milim petjem vrstile navdušene napitnice cesarju, domovini, papežu itd., izpolnil je Vaš dopisnik svojo dolžnost.

(Nesreča pri strelu.) V nedeljo 16. t. m. praznovalo se je v Grobljah pri Mengšu cerkveno posvečevanje. Kakor običajno so skušali fantje tudi letos slavnost s strelom povečati. A veselje je bilo kmalu končano. Prvi možnar se razleti, razkrehne čelo in zlomi nogo v golenici naudušenemu dečaku Jan. Zalokarju, ki sicer ni streljal, ampak le od strani gledal. Strel je koj prenehal in se bo menda tudi zanprej opustil. Komaj ranjenca prinesó domu, že izdihne svojo dušo, in zvonovi zapoje namesto vesele prav žalostno — smrtno pesem. Rajni je bil namreč mladenič cvetoče dobe 23 let, in jeden izmed najvrlejših mladeničev ne le v soseski, ampak v vsi mengeški fari. N. v. m. p.! — Otrok slučajno ni bilo na licu mesta. A ker je že mlada kri naudušena za to nevarno opravilo, zapomnijo naj si stariši ta dogodek v svarilo, da vsaj otrok ne pošiljajo nesreči naproti, katera ne prizanaša ne malim ne velikim.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 9. do dne 15. julija je bilo novorojencev 21, umrlo jih je pa v tem času 19. Mej poslednjimi so bili 4 tujci, 5 pa iz zavodov. 1 je umrl za škarlatico, 1 za legarjem, 4 za jetiko, 1 za želodčnim katarom, 4 vsled starostne oslabelosti, 8 za različnimi boleznimi. Zbolelo jih je 11 za ošpicami, 3 za škarlatico, 2 za oslovskim kašljem in 1 za vratiko.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano.) Sinoči 19. julija pripeljali so v mrtvašnico našega pokopališča truplo Mibe Bitenca, tesarja in posestnika v Kosezih pri Zgornji Siški. Našli so ga mrtvega pod streho njegove hiše, naslonjenega na vrh okoli vratu. Nesrečnež je star blizu 60 let, oče peterim odraslim otrokom. Pred nekaterimi tedni padel je pri svojem delu tako nesrečno, da si je roko zlomil ter si pretresel možgane. Od tega časa ni bil več jasne glave.

(Učiteljska konferenca za logaški šolski okraj) vršila se bode dne 31. julija, dopoldne ob 9. uri, in sicer letos v Planini. Dotični dnevni red objavi se in določje prihoduje dni.

(Tudi pogozdovanje.) Ob dolenski cesti nasajajo povsodi mlado drevje, koder je hrib bil odkopan. Prav tako! Po nekodi je že videti lepa, mlada drevesca rasti in poganjati. Posnemanja vredno!

Telegrami.

Dunaj, 20. julija. Cesar je podelil načelniku cestnega odbora v Trbojah Jožefu Kržiču zlati zaslužni križ s krono.

Dunaj, 20. julija. Uradni list objavlja ministersko naredbo, s katero se v sporazumljenju z ogerskim ministerstvom prepoveduje izvažanje sena, sveže posušenega zelišča vsake vrste, slame za rezanico čez mejo skupnega avstro-ogerskega carinskega okoliša od dne, da se ta ukaz naznani carinskim uradom, do preklica.

Dunaj, 20. julija. Dne 28. in 29. avgusta bode tukaj 21. mejnarodni žitni semenj.

Belgrad, 20. julija. S 102 glasovoma je sklenila skupščina, da se tožijo ministri. Izvolila je izvrševalni odsek 12 članov.

Pariz, 20. julija. Francija je Sijamu poslala ultimatum in v 48 urah zahtevala odgovor.

Kristijanija, 20. julija. Državni zbor je sklenil, da se odpove konzulska skupnost s Švedijo. Določilo se je, da skupnost preneha dne 1. januarja 1895. leta.

Santos, 20. julija. Na tisoče bolnih za rumeno mrzlico leži okrog. Minoli mesec jih je za to boleznijo umrlo povprek 200 na dan. 45 ladij v pristanišču nima nobenega moštva, 20 jih je brez kapitana. Na stotine polgnilih trupel plava po reki.

Tujci.

18. julija.

Pri **Matiču:** Grofinja Auersperg, graščakinja, z Dolenskega. — Pavich pl. Pfauenthal, polkovnik; Fischer; Hahn; Ranzenhofer, Guttman, Wolf, Stich, trgovci; Bass, Wesseli, Petrič, Puschanjak, potovalci, z Dunaja. — Herzog, potovalec, iz Brna. — Kramer, učitelj, iz Bistrice. — Budimirovič, polkovnik, iz Zagreba. — Schelesnikar s soprogo iz Kočevja. — Kerken iz Amstetten-a. — Valentini, potovalec, iz Tridenta. — dr. Kos iz Gorice. — Lieberstein, potovalec, iz Krakovega. Böhm, potovalec, iz Monakovega. — Deroumauer, potovalec, iz Prage. — Heller, potovalec, iz Berolina. — Kresser, potovalec, iz Grada.

Pri **Stonu:** Karof, grof Coronini; Kogoj, trgovec, s soprogo, iz Gorice. — Stör, zasebnik; Petziwal, Turnovsky, Pontatti, trgovci; Ping, Jamnitz, potovalec, z Dunaja. — Antonija in Matilda Scholz, Lackenbacher s sestro, Possetto iz Trsta. — Haselsteiner, podobar, iz Grada. — Szedó iz Budimpešte. — Piskar, duhovnik, z Dolenskega. — Schaper iz Lipsije. — Franzin s soprogo iz Vodnjana. — Müller, gostilničar, iz Križevcev. — Sarvicelj, župnik, iz Reberce. — Sliber iz Selc.

Pri **Južnem kolodvoru:** Coglich, poštna upraviteljca, iz Litijske. — pl. Morotto z nečakinjo iz Št. Petra. — dr. Niejahr, profesor, iz Halle. — Imbeaux, inženir, iz Nanciga. — Berger iz Budimpešte.

Pri **bavarskem dvoru:** Achelis, gimn. učitelj, in Ebeling, gimn. vodja, iz Berolina. — Bruckmayer, Schnell iz Monakovega. — Zauernik, čevljar, iz Slov. Grada. — Polonio, uradnik, iz Trsta. — Plut iz Semiča.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		736 0	13 2	brezv.	oblačno	
19 2. u. pop.		734 2	22 6	sl. jzpad	jasno	0 00
9. u. zveč.		735 0	15 8	sl. svzh.	"	

Srednja temperatura 17 2°, za 2 2° pod normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 40	Speh povožen, kgr.	— 66
Rež,	6 80	Surovo maslo,	— 82
Ječmen,	6 —	Jajce, jedno,	— 2
Oves,	7 20	Mleko, liter,	— 10
Ajda,	10 —	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	6 —	Telečeje	— 50
Koruza,	6 —	Svinjsko	— 64
Krompir,	3 50	Koštrunovo	— 35
Leča, hktl.	14 —	Pišanee	— 35
Grah,	14 —	Golob	— 17
Fižol,	10 —	Seno, 100 kgr.	3 20
Maslo, kgr.	— 96	Slama,	2 76
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 40
Speh svež,	— 62	" mehka,	5 —

Spominjajte se

„katoliškega sklada“

ob raznih prilikah!

Oznanilo.

355 3—2

Podpisaneec naznanja s tem, da ima izgotovljeno

cerkveno uro

primerno za kako farno cerkev, in dve uri, primerni za kako podružnico. — Kdor bi jedno ali drugo potreboval, obrne naj se do njega s spodaj naznanjenim naslovom.

Rad sprejema tudi popravila, ki spadajo v njega stroko.

Matija Lenard,

izdelovatelj cerkvenih ur,

v Cerknici pri Rakeku na Kranjskem.

St. 13.063.

Razglas.

334 3—3

Na dan obletnice poroke Nje c. in kr. visočanstva gospé nadvojvodinje Marije Valerije, t. j. 31. dan t. m., razdeliti je po sklepu občinskega sveta ljubljanskega dvesto goldinarjev med petero ubogih vdov ljubljanskih.

Prošnje za podelitev teh podpor vložiti je tukaj do 22. t. m.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,

1. dan julija 1893.

V CHIKAGO!

k najznamenitejši 258 (21)

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča vozne listke po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz Ljubljane do Chicago in nazaj I. in III. razred po gld. 245.—, I. in II. razred gld. 370.— in višje.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

Dunajska borza.

Dne 20. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 . 95
Zlata renta 4%, davka prosta	118 . 90
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 . 90
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	983 . —
Kreditne akcije, 160 gld.	337 . —
London, 10 funtov strl.	124 . 35
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 87 1/2
Cesarski cekini	5 . 87
Nemških mark 100	61 . 02 1/2

Dne 19. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 35 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 . 70
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 . 50
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164 . 50
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 . —
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 80
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	— . —
Kreditne srečke, 100 gld.	197 . 25
St. Genois srečke, 40 gld.	67 . 75

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 . 10
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 30
Salmove srečke, 40 gld.	67 . —
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— . —
Ljubljanske srečke	23 . 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 . 25
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 . —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 . 75
Papirnih rubežev 100	131 . 50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.